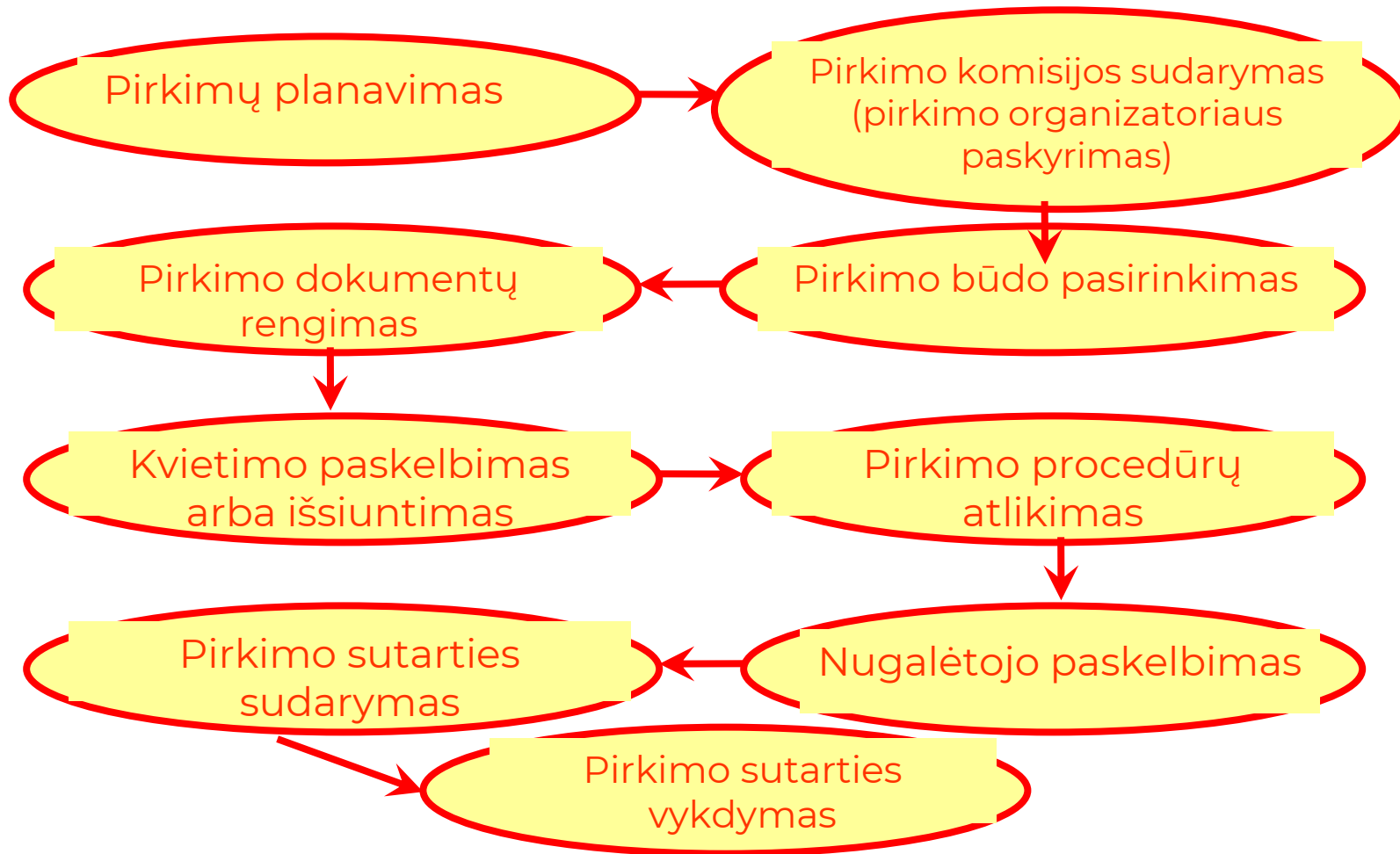

Viešųjų pirkimų mokymai sporto organizacijoms

Lektorius Saulius Mažeikis

1. Viešojo pirkimo proceso principinė schema

2. Pagrindinės Viešųjų pirkimų įstatymo sąvokos

- **Viešasis pirkimas**– vienos ar daugiau **PO atliekamas prekių, paslaugų ar darbų įsigijimas** su pasirinktu (pasirinktais) tiekėju (tiekėjais) **sudarant viešojo pirkimo–pardavimo sutartį** (sutartis), neatsižvelgiant į tai, ar prekės, paslaugos ar darbai yra skirti viešajam tikslui.
- **Viešojo pirkimo–pardavimo sutartis**– VPĮ nustatyta tvarka **dėl ekonominės naudos** vieno ar daugiau ūkio subjektų ir vienos ar kelių PO **raštu arba žodžiu, sudaroma sutartis, kurios dalykas yra prekės, paslaugos ar darbai.**
- **Tiekėjas**– ūkio subjektas – fizinis asmuo, privatusis ar viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padalinys arba tokių asmenų grupė, įskaitant laikinas ūkio subjektų asociacijas, **kurie rinkoje siūlo atlikti darbus, tiekti prekes ar teikti paslaugas.**

- **Viešojo pirkimo dokumentai**– PO pateikiami arba nurodomi dokumentai, kuriuose aprašomi ar nustatomi pirkimo ar jo procedūros elementai: skelbimas apie pirkimą, išankstinis informacinis skelbimas, naudojamas kaip kvietimo dalyvauti pirkime priemonė, techninė specifikacija, aprašomasis dokumentas, viešojo pirkimo–pardavimo sutarties projektas, viešojo pirkimo kandidatų ir dalyvių dokumentų teikimo tvarka, informacija apie pirkime taikomus reikalavimus ir (arba) kiti dokumentai, jų paaiškinimai (patikslinimai).
- **Viešojo pirkimo pasiūlymas**– tiekėjo raštu pateikiamų dokumentų ir duomenų visuma ar žodžiu pateiktas siūlymas tiekti prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus pagal PO pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas.

- **Viešojo pirkimo iniciatorius**– PO **darbuotojas**, kuris nurodo poreikį viešojo pirkimo būdu įsigyti reikalingų prekių, paslaugų arba darbų ir (ar) parengia jų techninę specifikaciją ir (ar) jos projektą.
- **Nepriekaištingos reputacijos asmuo** – **asmuo**:
 - 1) kuris atitinka LR valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos kriterijus...
 - 2) kuriam nėra paskirta administracinė nuobauda (išskyrus įspėjimą) už VPĮ, PSĮ, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo pažeidimą...anksčiau kaip prieš vienus metus;
 - 3) kuris nėra pripažintas pažeidęs LR viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą...anksčiau kaip prieš vienus metus.

Perkančioji organizacija (VPĮ 2 str. 25 d.)

- 1) valstybės ar savivaldybės institucija;
- 2) viešasis ar privatusis juridinis asmuo, jeigu visa ar tam tikra jo veiklos dalis yra skirta specialiai nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio **viešiesiems interesams** (kai subjektas vykdo veiklą įprastinėmis rinkos sąlygomis, siekia pelno ir pats prisiima savo veiklos nuostolius, laikoma, kad viešieji interesai, kuriems tenkinti jis įsteigtas arba kuriuos tenkinti jam nustatytas tikslas, yra pramoninio arba komercinio pobūdžio) tenkinti ir jei jis atitinka **bent vieną iš šių sąlygų:**

Perkančioji organizacija (VPĮ 2 str. 25 d.)

- a) jo veikla yra daugiau kaip 50% finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžetų arba kitų valstybės ar savivaldybių fondų lėšų, arba kitų šioje dalyje nustatytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų lėšų;
- b) yra kontroliuojamas (valdomas) valstybės ar savivaldybių institucijų arba kitų šioje dalyje nustatytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų;
- c) turi administraciją, valdymo ar priežiūros organą, kurio daugiau kaip pusė narių yra skiriami valstybės ar savivaldybių institucijų arba kitų šioje dalyje nurodytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų;
- 3) 1 ir (arba) 2 p. nurodytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų asociacija.

Perkantysis subjektas (PSĮ 4 str.)

- Perkančiuoju subjektu laikomas subjektas, vykdamasis bent vienos rūšies iš PSĮ 5–11 str. **nurodytų rūšių veiklą**, jeigu jis:
 - - yra PO pagal VPĮ;
 - - yra įmonė, kuriai PO gali daryti tiesioginę ar netiesioginę lemiamą įtaką dėl turimos joje nuosavybės, finansinio dalyvavimo arba įmonės veiklą reguliuojančių teisės aktų. Laikoma, kad PO daro lemiamą įtaką, kai ji įmonėje tiesiogiai ar netiesiogiai:
 - a) valdo daugiau kaip pusę įmonės įstatinio kapitalo;
 - b) kontroliuoja daugiau kaip pusę balsų, kuriuos suteikia įmonės išleistos akcijos;
 - c) turi teisę skirti daugiau kaip pusę įmonės valdymo ar priežiūros organų narių, administracijos pareigūnų;
 - - nėra nei PO, nei PSĮ 4 str. 1 d. 2 p. nurodyta įmonė, tačiau kompetentinga institucija jam suteikė specialiąsias arba išimtinės teises vykdyti šią veiklą...

Perkančiųjų subjektų veiklos rūšys

- 5 str. Dujų ir šilumos ūkis
- 6 str. Elektros energetika
- 7 str. Vandentvarka
- 8 str. Transporto paslaugos
- 9 str. Uostai ir oro uostai
- 10 str. Pašto paslaugos
- 11 str. Naftos ir dujų gavyba, anglių ar kito kietojo kuro žvalgyimas arba gavyba

3. Viešųjų pirkimų teisinė bazė

Lietuvos viešųjų pirkimų teisinė bazė

- Viešųjų pirkimų įstatymas (nuo 2017-07-01);
- LR pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities PS, įstatymas (nuo 2017-07-01);
- Poįstatyminiai teisės aktai: LR Vyriausybės nutarimai, ministrų įsakymai
- Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymai
- Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijos

**Tarptautiniai
skelbiami pirkimai**

**Tarptautiniai
neskelbiami
pirkimai**

**Supaprastinti ne
mažos vertės
skelbiami pirkimai**

**Supaprastinti ne
mažos vertės
neskelbiami
pirkimai**

**Supaprastinti mažos
vertės skelbiami
pirkimai**

**Supaprastinti mažos
vertės neskkelbiami
pirkimai**

Tarptautinio pirkimo vertės ribos (be PVM). Galioja nuo 2022-01-01 d.

Direktyvose nustatytos ribos **PO**:

Centrinės valdžios institucijos:

- **140 000 EUR**- prekėms, paslaugoms;
- **5 382 000 EU**- darbams;

Ne centrinės valdžios institucijos:

- **215 000 EUR** prekėms, paslaugoms;
- **5 382 000 EUR** - darbams;
- **750 000 Eur**, kai perkamos VPĮ 2 pr. nurodytos socialinės ir kitos specialiosios paslaugos.

Direktyvose nustatytos ribos **PS**:

- **431 000 EUR**, prekėms, paslaugoms arba kai vykdomas projekto konkursas;
- **5 382 000 EUR** - darbams;
- **1 000 000 EUR**- kai perkamos PSĮ 4 pr. numatytos socialinės ir kitos specialiosios paslaugos.

Supaprastintas viešasis pirkimas – tai pirkimas, kai yra bent viena iš šių sąlygų:

- Pirkimai, kurių vertė yra mažesnė už nustatytas tarptautinio pirkimo vertes;
- Neatsižvelgdama į tai, kad numatoma pirkimo vertė yra lygi tarptautinio pirkimo vertės ribai arba ją viršija, PO turi teisę atlikti supaprastintus pirkimus atskiroms pirkimo dalims, kurių kiekvienos vertė yra mažesnė kaip 80 000 Eur be PVM perkant to paties tipo prekes ar paslaugas, o perkant darbus – mažesnė kaip 1 000 000 Eur be PVM, jeigu bendra tokių pirkimo dalių vertė yra **ne didesnė kaip 20 % bendros visų pirkimo dalių vertės.**

Mažos vertės pirkimas

- 1. Supaprastintas pirkimas, kai prekių ar paslaugų pirkimo numatoma vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur be PVM, o darbų pirkimo numatoma vertė mažesnė kaip 145 000 Eur be PVM;
- 2. Esant numatomai pirkimo vertei lygiai mažos vertės pirkimo ribai arba ją viršijant, PO turi teisę atlikti mažos vertės pirkimą atskirioms pirkimo dalims, kurių bendra vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur be PVM to paties tipo prekių ar paslaugų sutarčių vertės, o perkant darbus – mažesnė kaip 145 000 Eur be PVM. Jeigu numatoma pirkimo vertė yra lygi tarptautinio pirkimo vertės ribai arba ją viršija, **turi būti užtikrinama, kad pagal šią išimtį atliekamo pirkimo dalių vertė būtų ne didesnė kaip 20 % bendros visų pirkimo dalių vertės.**

4. Specialūs atvejai, kai viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos netaikomos

Specialūs atvejai, kai VPĮ reikalavimai netaikomi (VPĮ 6 str.)

Dažniausiai naudojamoms išimims:

- 1) Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimui arba nuomai bet kokiomis finansinėmis priemonėmis ar teisių į šiuos daiktus įsigijimui. Tokių pirkimų tvarką nustato LRV;
- 12) Paslaugų, kai jas PO perka iš kitos PO arba iš PO asociacijos, turinčių tokioms paslaugoms teikti išimtinę teisę, suteiktą įstatymu ar paskelbtu jo įgyvendinamuoju teisės aktu, kurio nuostatos atitinka Sutarties dėl ES veikimo nuostatas, pirkimams.

Specialūs atvejai, kai ne visi VPĮ reikalavimai taikomi (VPĮ 25 str.)

- 25 str. 5 d. PO, kurių per einamuosius finansinius metus prekėms, paslaugoms ir darbams įsigyti sudaromų sutarčių bendra vertė neviršija 30 000 Eur be PVM, atliekant šiuos pirkimus, šio įstatymo reikalavimai, išskyrus VPĮ 17 str. (pirkimų principai) ir 96 str. (ataskaitos), **netaikomi**.

5. Perkančiosios organizacijos būtinoji dokumentacija

PO dokumentacija

- Įsakymai dėl viešojo pirkimo komisijos (pirkimo organizatoriaus) paskyrimo;
- Pirkimų planai (MVP nuo 2023-01-01 d.);
- Pirkimų suvestinė (pirkimų žurnalas);
- Nešališkumo deklaracijos ir konfidencialumo pasižadėjimai (16 p.)
- Rašytinės užduotys (14 p.);
- Pirkimui skirtos lėšos, nustatytos ir užfiksuotos PO rengiamuose dokumentuose prieš pradėdant pirkimo procedūrą;

PO dokumentacija

- **Pirkimų organizavimo tvarka**, kuriuose PO nustato:
 - kada pirkimo procedūrą atlieka pirkimų organizatorius, o kada Komisija;
 - pirkimų organizavimo ir atlikimo tvarka, kai pirkimus atlieka pirkimo organizatorius;
 - kokie dokumentai pildomi pirkimo procedūrų metu.
 - Komisijos darbo reglamentas;
 - Komisijų protokolai;
 - Ataskaitos.

Pirmojo posėdžio komisijos protokolo duomenys

- 1. BVPŽ kodo, numatomos pirkimo sutarties vertės ir numatomos pirkimo vertės nustatymas.
- 2. Pirkimo būdo parinkimas.
- 3. Konkurso sąlygų tvirtinimas.
- 4. Pirkimo paskelbimas.

PO dokumentacija

- Jei pirkimas vykdomas **žodžiu**, **pirkimą patvirtinantys dokumentai** yra sutartis ir CVP IS paskelbta informacija apie ją, o jei sutartis sudaryta žodžiu – sąskaita faktūra arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai;
- Jei pirkimas vykdomas **raštu**, **pirkimą patvirtinantys dokumentai** yra susirašinėjimo informacija, įskaitant skelbimą apie pirkimą (jei pirkimas buvo skelbiamas) ir kitus pirkimo dokumentus, protokolai (fiksuojuantys Komisijos sprendimus ar surašomi derybų ar susitikimų su tiekėjais atveju), taip pat sudaryta sutartis ir CVP IS paskelbta informacija apie ją, o jei sutartis sudaryta žodžiu – sąskaita faktūra arba kiti buhalterinės apskaitos dokumentai.

6. Viešajame pirkime dalyvaujantys asmenys

Viešojo pirkimo iniciatorius

- **Viešojo pirkimo iniciatorius** – PO darbuotojas, kuris nurodo poreikį viešojo pirkimo būdu įsigyti reikalingų prekių, paslaugų arba darbų ir (ar) parengia jų techninę specifikaciją ir (ar) jos projektą.

Pirkimo organizatoriai

- **Pirkimo organizatorius** – PO vadovo įsakymu paskirtas PO valstybės tarnautojas ar darbuotojas, kuris nustatyta tvarka organizuoja ir atlieka mažos vertės pirkimus, kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma Viešojo pirkimo komisija;
- Rengia pirkimo dokumentus pagal Pirkimo iniciatoriaus parengtas pagrindines pirkimo sąlygas;
- Registruoja kiekvieną atliktą pirkimą pirkimų žurnale;.

Viešojo pirkimo komisija, ekspertai, stebėtojai (19 str.)

- 1 d. PO pirkimo (pirkimų) procedūroms atlikti privalo (MVP procedūroms, pagal preliminarią sutartį atliekamoms atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūroms, dinaminės pirkimo sistemos pagrindu atliekamo kiekvieno konkretaus pirkimo procedūroms – gali) sudaryti viešojo pirkimo komisiją (toliau – Komisija), nustatyti jai užduotis ir suteikti visus įgaliojimus toms užduotims atlikti. Jeigu PO atlikti pirkimų procedūras įgalioja kitą PO, šiuos veiksmus atlieka įgaliotoji organizacija. Komisija dirba pagal ją sudariusios PO patvirtintą darbo reglamentą, yra jai atskaitinga ir vykdo tik rašytines jos užduotis ir įpareigojimus.
- 2 d. Komisija sudaroma ją sudarančios PO vadovo įsakymu iš ne mažiau kaip 3 fizinių asmenų – Komisijos pirmininko ir bent 2 Komisijos narių. Šie Komisijos nariai gali būti ir ne Komisiją sudarančios PO darbuotojai. Komisiją sudaranti PO turi teisę pasikviesti ekspertų – dalyko žinovų konsultuoti klausimu, kuriam reikia specialių žinių ar vertinimo.

Viešojo pirkimo komisija, ekspertai, stebėtojai (19 str.)

- 3 d. Komisijos pirmininku skiriamas komisiją sudariusios PO vadovas arba jo įgaliotas šios PO ar bendru pavaldumu susijusios kitos PO darbuotojas. Skiriant komisijos narius, turi būti atsižvelgiama į jų ekonomines, technines, teisines žinias ir VPĮ bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą. Komisijos nariais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys. Komisijos posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių, o **jeigu Komisija sudaryta iš 3 asmenų – kai posėdyje dalyvauja visi Komisijos nariai.**
- 4 d. Komisiją sudariusi PO gali kviesti Komisijos posėdžiuose stebėtojo teisėmis dalyvauti valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų atstovus, pateikusius atstovaujamo subjekto įgaliojimą.

Viešojo pirkimo komisija, ekspertai, stebėtojai (19 str.)

- 5. Komisija veikia nuo sprendimo ją sudaryti ir užduočių jai nustatymo iki sprendimo ją panaikinti priėmimo arba nuo ją sudariusios PO rašytinių užduočių jai paskyrimo iki visų nustatytų užduočių įvykdymo arba sprendimo nutraukti pirkimo procedūras priėmimo. **Komisija priima sprendimus posėdyje paprasta balsų dauguma atviru vardiniu balsavimu. Balsuoti galima tik už arba prieš siūlomą sprendimą.** Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia Komisijos pirmininko balsas. Komisijos sprendimai įforminami protokolu. **Protokole nurodomi Komisijos sprendimo motyvai, pateikiami paaiškinimai, Komisijos narių atskirosios nuomonės.** Protokolą pasirašo visi Komisijos posėdyje dalyvavę nariai.
- 6. Komisijos posėdžiai gali vykti CVP IS priemonėmis. (Įsigalioja nuo 2023-01-01).

Viešojo pirkimo komisija, ekspertai, stebėtojai (19 str.) Pakeitimai nuo 2023-01-01

- 2. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai ir valstybės politikai, kaip jie apibrėžiami Valstybės tarnybos įstatyme, negali būti Komisijos nariais ar ekspertais.
- 3. Komisijoje turi būti bent vienas asmuo, turintis **pirkimų specialisto pažymėjimą**. Komisijos posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų Komisijos narių ir kai bent vienas Komisijos narys turi **pirkimų specialisto pažymėjimą**...

7. Viešų ir privačių interesų deklaravimas

Privačių interesų registras PINREG

- PINREG adresas:
<https://pinreg.vtek.lt/app/>
- Deklaracijos pildomos šiame registre.
- Privačių interesų deklaracijas reikia tikslinti jau pateiktosios deklaracijos pagrindu.
- Deklaracijos pateikiamos ne vėliau kaip per 30 d. po deklaruojančio asmens paskyrimo į pareigas dienos arba po deklaruojančio asmens statuso įgijimo dienos.

Privačių interesų deklaravimas

- PO ar PS pirkimų komisijų nariai, asmenys, PO ar PS vadovų paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, ir PO ar PS atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai, pirkimo iniciatoriai deklaraciją pateikia arba patikslina **iki dalyvavimo pirkimų procedūrose pradžios**. Asmenys nepateikę deklaracijos, **neturi teisės dalyvauti pirkimų procedūrose** ir turi būti atšaukti iš atitinkamų pareigų.

Privalomai deklaruojamieji duomenys

Savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- Darbovietę (-es) ir pareigas;
- Juridinius asmenis, kurių veiklai gali daryti lemiamą įtaką akcijų suteikiamais balsais ar turimomis teisėmis.

Privalomai deklaruojamieji duomenys, jei tai kelia ar gali kelti interesų konfliktą

Savo ir sutuoktinio, sugyventinio, partnerio:

- Ryšius su juridiniais ir fiziniais asmenimis **sudarius sandorį** (per 12 mėn. iki deklaracijos pateikimo dienos), kurio vertė didesnė negu 3 000 eurų, įskaitant individualios veiklos sandorius;

Privalomai deklaruojamieji duomenys, jei tai kelia ar gali kelti interesų konfliktą

Savo arba artimųjų:

- Juridinio asmens, kurio veikloje dalyvauja, **dalyvavimą viešuosiuose pirkimuose** arba projektuose, finansuojamuose ES, tarptautinių organizacijų ar užsienio valstybių, arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, jei jie įgyvendinami deklaruojančiojo darbovietėje ar jai pavaldžiamе juridiniame asmenyje;
- Narystę ar (ir) einamas pareigas juridiniuose asmenyse (išskyrus narystę politinėse partijose ir profesinėse sąjungose)

Artimi asmenys (pagal VTEK)

- **Deklaruojančiojo ir sutuoktinio:**

- Seneliai ir jų sutuoktiniai;
- Tėvai ir jų sutuoktiniai;
- Broliai/seserys ir jų sutuoktiniai;
- Vaikai ir jų sutuoktiniai;
- Vaikaičiai ir jų sutuoktiniai.

Deklaruojantiems pirkimuose:

Deklaravimo pareigą turi:

- perkančiojo subjekto **pirkimų komisijų nariai**;
- **asmenys**, perkančiojo subjekto vadovo paskirti atlikti supaprastintus pirkimus,
- **ekspertai**, dalyvaujantys perkančiojo subjekto atliekamų pirkimų procedūrose,
- viešojo pirkimo, vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiojo subjekto atliekamo pirkimo koncesijos **iniciatoriai**.

Pažeidimai ir baudos

- VPIDĮ draudžiančių, įpareigojančių ar apribojančių nuostatų **šiurkštus** pažeidimas užtraukia baudą nuo 600 iki 1600 eurų;
- pakartotinis nusižengimas užtraukia baudą nuo 1600 iki 2600 eurų.

Šiurkštūs pažeidimai

- VPIDĮ nuostatos pažeistos, nors deklaruojančiam asmeniui jau buvo pateiktos išankstinės rašytinės rekomendacijos, nuo kokių sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo **jis privalo nusišalinti**;
- VPIDĮ nuostatos pažeistos **pakartotinai per vienus metus** nuo tos dienos, kurią asmuo buvo pripažintas pažeidusiu šį įstatymą;
- VPIDĮ nuostatos pažeistos dėl interesų konflikto, kurio aplinkybėmis valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo (ar jam artimas asmuo) **realizavo savo privatų interesą**.

PO ar PS vadovų, pirkimo komisijos narių, asmenų, PO ar PS vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų ir pirkimų iniciatorių nusišalinimo tvarkos aprašas

- Patvirtinta Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2019-12-19 d. sprendimu Nr. Ks-339.
- Suderinta VPT direktoriaus 2019-12-16 d. raštu Nr. 4S-1364(1.5).

Nusišalinimo procedūra

- 7. Pirkimų vykdytojų pirkimų komisijų nariai, asmenys, pirkimų vykdytojų vadovų paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, pirkimų vykdytojų atliekamų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai, **pirkimo iniciatoriai privalo nusišalinti** nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip galint paveikti sprendimus, kurie sukelia ar gali sukelti interesų konfliktą.

Nusišalinimo procedūra

- 8.1. prieš pradedant interesų konfliktą sukeliančio ar galinčio sukelti sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą **raštu** pranešti apie tai PO vadovui ar jo įgaliotam atstovui ir jokia forma (pvz., raštu, žodžiu, konsultuojant, patariant ir pan.) nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant interesų konfliktą keliantį ar galintį kelti sprendimą;
- 8.2. jeigu interesų konfliktą keliančios ar galinčios kelti aplinkybės paaiškėja pačios procedūros metu, apie interesų konfliktą žodžiu informuoti kitus sprendimo rengimo, svarstymo, priėmimo procedūroje dalyvaujančius asmenis arba PO vadovą ar jo įgaliotą atstovą ir jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant interesų konfliktą keliantį ar galintį kelti sprendimą;
- 8.3. įsitikinti, kad nusišalinimo faktas būtų tinkamai užfiksuotas dokumente (pavyzdžiui, viešojo pirkimo komisijos posėdžio protokole nurodyta, kas ir dėl kokios priežasties nusišalino, kada išėjo ir sugrįžo į posėdžių salę);

Nusišalinimo procedūra

- 10. PO vadovas ar jo įgaliotas atstovas sprendžia dėl viešojo pirkimo komisijos narių, asmenų, PO vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų, **pirkimo iniciatorių** nusišalinimo priėmimo. PO vadovas ar jo įgaliotas atstovas, vadovaudamasis VTEK patvirtintais kriterijais, motyvuotu rašytiniu sprendimu gali nepriimti pareikšto nusišalinimo ir įpareigoti asmenį dalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą.
- 13. Kai viešojo pirkimo komisijos nariai, asmenys, PO vadovo paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai, **pirkimo iniciatoriai** neinformuoja apie nusišalinimą, PO vadovas ar jo įgaliotas atstovas **privalo** nušalinti tokį asmenį nuo konkretaus sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad šio asmens dalyvavimas sukeltų ar galėtų sukelti interesų konfliktą.

Praradusiems deklaruojančiojo statusą

- Jei nebesate deklaruojantis asmuo, pateikite VTEK prašymą nutraukti Jūsų privačių interesų deklaracijos viešinimą.
- VTEK nutraukia viešą deklaracijos skelbimą turėdama pagrįstų duomenų apie deklaruojančio asmens statuso praradimą arba gavusi deklaruojančio asmens statusą praradusio asmens prašymą ir patikrinusi jo pagrįstumą.

8. Pirkimų planavimas

Pirkimų planavimas

Rengiamas pirkimų sąrašas:

- Atliekami rinkos tyrimai numatomai pirkimo vertei nustatyti, galimybei supaprastintą pirkimą atlikti iš VPĮ 23 str. 1 d. nurodytų įmonių;
- Įvertinama galimybė prekes, paslaugas ir darbus įsigyti per CPO.LT;
- Įvertinama galimybė atlikti pirkimą CVP IS priemonėmis;
- Įvertinama, ar ketinamoms įsigyti prekėms, paslaugoms ar darbams taikomi energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimai ir (arba) kriterijai LRV ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka;
- Parenkami kodai pagal BVPŽ;
- Skaičiuojama vertė, vadovaujantis VPĮ 5 str. ir Numatomo viešojo pirkimo vertės nustatymo metodikos, patvirtintos VPT direktoriaus 2017-06-27 d. įsakymu Nr. IS-94;
- Nustatomas pirkimo būdas;
- Vadovas tvirtina planą;
- Skelbiama planuojamų pirkimų suvestinė CVP IS VPĮ 26 str. nustatyta tvarka.

9. Pirkimo būdai ir jų pasirinkimas

Pirkimo būdai

- Atviras konkursas.
- Ribotas konkursas.
- Skelbiamos derybos.
- Konkurencinis dialogas.
- Neskelbiamos derybos.
- Inovacijų partnerystė.
- Skelbiama apklausa.
- Neskelbiama apklausa.

Atviro konkurso sąlygos ir vykdymas (VPĮ 59 str.)

- Atvirą konkursą PO gali vykdyti visais atvejais.
- PO atvirą konkursą vykdo šiais etapais:
- 1) skelbia apie pirkimą;
- 2) patikrina, ar nėra pirkimo dokumentuose nustatytų dalyvių pašalinimo pagrindų, ar dalyviai atitinka keliamus kvalifikacijos reikalavimus ir, jeigu taikytina, reikalaujamus kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartus;
- 3) nagrinėja, vertina ir palygina dalyvių pateiktus pasiūlymus, vadovaudamasi pirkimo dokumentuose nustatytais sąlygomis.

Riboto konkurso sąlygos ir vykdymas (VPĮ 61 str.)

- Ribotą konkursą PO gali vykdyti visais atvejais atsižvelgdama į konkretaus pirkimo ypatumus.
- Atliekant pirkimą riboto konkurso būdu, paraišką gali pateikti kiekvienas suinteresuotas tiekėjas, pasiūlymus teikia tik PO pakviesti kandidatai. PO gali apriboti kandidatų, kuriuos ji kvies pateikti pasiūlymus, skaičių iki 5.
- Ribotame konkurse PO ir tiekėjų derybos yra draudžiamos.

Skelbiamų derybų sąlygos (63 str.)

- PO **tarptautinį pirkimą** skelbiamų derybų būdu gali atlikti šiais atvejais:
- 1) kai perkamos prekės, paslaugos ar darbai atitinka bent vieną iš kriterijų:
 - a) PO poreikiai negali būti patenkinti be specialaus lengvai prieinamų sprendinių pritaikymo;
 - b) prekės, paslaugos ar darbai apima inovatyvius ar projektinius sprendinius;
 - c) dėl specifinių aplinkybių, susijusių su prekių, paslaugų ar darbų pobūdžiu, sudėtingumu, teisine ar finansine prigimtimi arba tenkančia rizika, pirkimo sutartis negali būti sudaryta be išankstinių derybų;
 - d) PO negali tiksliai apibrėžti perkamo objekto techninės specifikacijos, pateikdama nuorodą į standartą, Europos techninio įvertinimo patvirtinimo dokumentą, informacinių ir ryšių technologijų bendrąją techninę specifikaciją ar techninį pamatinį dokumentą
- 2) jeigu atviram ar ribotam konkursui visi pateikti pasiūlymai yra nepriimtini, o pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos.

Skelbiamų derybų sąlygos (63 str.)

- PO visais atvejais gali pasirinkti skelbiamų derybų būdą, kai atliekamas **supaprastintas pirkimas** ar perkamos šio įstatymo 2 priede nurodytos socialinės ir kitos specialiosios paslaugos.

Neskelbiamų derybų sąlygos (71 str.)

- 1. Prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami, kai yra bent viena iš šių sąlygų:
- 1) jeigu atviram ar ribotam konkursui nepateikta paraiškų ar pasiūlymų arba visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos ir jeigu Europos Komisijos prašymu jai pateikiama šiuo pagrindu atliekamo ar atlikto pirkimo procedūros ataskaita.
- 2) jeigu prekes patiekti, paslaugas teikti ar darbus atlikti gali tik konkretus tiekėjas dėl vienos iš šių priežasčių:
 - a) pirkimo tikslas yra sukurti arba įsigyti unikalų meno kūrinį ar meninį atlikimą;
 - b) konkurencijos nėra dėl techninių priežasčių;
 - c) dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos;
- 3) jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti, kai tokio pirkimo neįmanoma atlikti atviro, riboto konkurso ar skelbiamų derybų būdais šiame įstatyme nustatytais terminais. Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, jokiu būdu negali priklausyti nuo PO.

Neskelbiamų derybų sąlygos (71 str.)

- 3. Neskelbiamų derybų būdu prekės taip pat gali būti perkamos, kai yra bent viena iš šių sąlygų:
- 1) jeigu perkamos prekės gaminamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros tikslais ir jeigu tokiu pirkimu nesiekama įsigyjamų prekių masine gamyba sustiprinti komercinio pajėgumo arba padengti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų;
- 2) jeigu PO pagal ankstesnę pirkimo sutartį iš kokio nors tiekėjo pirko prekių ir nustatė, kad iš jo verta pirkti papildomai, siekiant iš dalies pakeisti turimas prekes ar įrenginius arba padidinti turimų prekių ar įrenginių kiekį, kai, pakeitus tiekėją, PO reikėtų įsigyti medžiagų, turinčių kitokias technines charakteristikas, ir dėl to atsirastų nesuderinamumas arba per didelių techninių eksploatavimo ir priežiūros sunkumų.;
- 3) jeigu prekės kotiruojamos ir perkamos prekių biržoje;
- 4) kai ypač palankiomis sąlygomis perkama iš tiekėjo, kuris yra likviduojamas, restruktūrizuojamas, bankrutuojantis, bankrutavęs ar su kreditoriais sudaręs taikos sutartį, arba tiekėjui taikomos panašios procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus.

Neskelbiamų derybų sąlygos (71 str.)

- 4. Neskelbiamų derybų būdu paslaugos taip pat gali būti perkamos po projekto konkurso, vykdyto laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, jeigu pirkimo sutartis sudaroma pagal projekto konkurse nustatytas taisykles ir perkama iš projekto konkurso laimėtojo arba vieno iš jų.
- 5. Neskelbiamų derybų būdu paslaugos ir darbai taip pat gali būti perkami, kai iš to paties tiekėjo perkamos naujos paslaugos ar darbai, panašūs į tuos, kurie buvo pirkti pagal pirminę pirkimo sutartį.

Neskelbiamų derybų sąlygos (71 str.)

- 6 d. Supaprastintų pirkimų atvejais neskelbiamų derybų būdu taip pat gali būti perkamos:
 - 1) prekės ir paslaugos naudojant reprezentacinėms išlaidoms skirtas lėšas;
 - 2) muziejų eksponatai, archyvų ir bibliotekų dokumentai, prenumeruojami laikraščiai ir žurnalai;
 - 3) prekės iš valstybės rezervo;
 - 4) licencijos naudotis bibliotekiniais dokumentais ar duomenų (informacinėmis) bazėmis;
 - 5) teisėjų, prokurorų, profesinės karo tarnybos karių, perkančiosios organizacijos valstybės tarnautojų ir (arba) pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų mokymo ir konferencijų paslaugos;

Neskelbiamų derybų sąlygos (71 str.)

- 6) ekspertų komisijų, komitetų, tarybų narių, taip pat jų pasitelkiamų ekspertų, valstybės institucijų, ar įstaigų kontrolės veiklai reikalingų ekspertų teikiamos nematerialaus pobūdžio (intelektinės) paslaugos;
- 7) mokslo ir studijų institucijų veiklos, mokslo, meninės veiklos, studijų, taip pat mokslo ir studijų institucijų paraiškų, reikalingų leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti, ekspertinio vertinimo paslaugos;
- 8) prekės, gaminamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros tikslais, kai norimo rezultato negalima pasiekti naudojant tokios pačios paskirties gaminius;
- 9) valstybės išdo funkcijoms atlikti reikalingos finansinės, kredito reitingo nustatymo ir finansinės informacijos teikimo paslaugos;
- 10) keleivių pervežimo, nakvynės ir kitos su tarnybine komandiruoje susijusios paslaugos, kai jos įsigyjamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo.

10. Mažos vertės pirkimo vykdymo ypatumai

Pirkimo būdai

- **Skelbiama apklausa**- pirkimo būdas, kai PO apie atliekamą pirkimą paskelbia CVP IS priemonėmis (užpildo skelbimą apie pirkimą, vadovaudamasi VPT nustatyta tvarka;
- **Neskelbiama apklausa**- pirkimo būdas, kai PO kreipiasi į tiekėjus, kviesdama pateikti pasiūlymus;

Skelbiamos apklausos sąlygos ir vykdymas

- **Eiliškumas:**
- Parengiami pirkimo dokumentai;
- Nustatomas pasiūlymų pateikimo terminas;
- Paskelbiamas skelbimas apie pirkimą;
- Jei gauta paklausimų dėl pirkimo dokumentų, teikiami pirkimo dokumentų paaiškinimai ar patikslinimai;
- Susipažįstama su pasiūlymais suėjus pasiūlymų pateikimo terminui;
- Įvertinami gauti pasiūlymai;
- Sudaroma pasiūlymų eilė;
- Pasirenkamas laimėtojas.

Neskelbiamos apklausos sąlygos ir vykdymas

- Neskelbiama apklausa atliekama apklausiant pasirinktą skaičių tiekėjų;
- Neskelbiama apklausa atliekama:
 - - žodžiu (telefonu, tiesiogiai prekybos vietoje, vertinama internete tiekėjų skelbiama informacija apie prekių, paslaugų ar darbų kainą ir kitaip)
 - - raštu (CVP IS priemonėmis, elektroniniu paštu, paštu, faksu ar kitomis priemonėmis).

Kada žodžiu, kada raštu

- Apklausa žodžiu galima visais atvejais, pirkimą vykdant neskelbiamos apklausos būdu arba vadovaujantis **Vidaus dokumentais**, kuriuose PO nustato Pirkimų organizavimo tvarką;

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 1. jei numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur be PVM (nuo 2023-01-01 15 000 Eur be PVM);
- 2. jei pirkime, apie kurį buvo skelbta, nebuvo gauta paraiškų ar pasiūlymų arba visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra nepriimtini ar netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos;
- 3. kai dėl įvykių, kurių PO negalėjo iš anksto numatyti, būtina ypač skubiai įsigyti prekių, paslaugų ar darbų. Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, negali priklausyti nuo PO;
- 4. kai paslaugos perkamos po projekto konkurso, apie kurį buvo skelbta CVP IS, jeigu pirkimo sutartis sudaroma pagal projekto konkurse nustatytas taisykles ir perkama iš projekto konkurso laimėtojo arba vieno iš jų;

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 5. jeigu prekes patiekti, paslaugas suteikti ar darbus atlikti gali tik konkretus tiekėjas dėl vienos iš šių priežasčių:
 - a) pirkimo tikslas yra sukurti arba įsigyti unikalų meno kūrinį ar meninį atlikimą;
 - b) konkurencijos nėra dėl techninių priežasčių;
 - c) dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos.
- Šio punkto b ir c papunkčiai gali būti taikomi tik tuo atveju, kai nėra pagrįstos alternatyvos ar pakaitalo ir konkurencijos nebuvimas nėra sukurtas PO, dirbtinai sugriežtinus pirkimo reikalavimus;

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 6. jeigu perkamos prekės gaminamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros tikslais ir jeigu tokiu pirkimu nesiekama įsigyjamų prekių masine gamyba sustiprinti komercinio pajėgumo arba padengti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų;
- 7. jeigu PO pagal ankstesnę pirkimo sutartį iš kokio nors tiekėjo pirko prekių ir nustatė, kad iš jo verta pirkti papildomai, siekiant iš dalies pakeisti turimas prekes ar įrenginius arba padidinti turimų prekių ar įrenginių kiekį, kai, pakeitus tiekėją, PO reikėtų įsigyti medžiagų, turinčių kitokias technines charakteristikas, ir dėl to atsirastų nesuderinamumas arba per didelių techninių eksploataavimo ir priežiūros sunkumų. Tokių sutarčių, kaip ir **pasikartojančių sutarčių**, trukmė paprastai negali būti ilgesnė kaip 3 metai, skaičiuojant nuo pradinės pirkimo sutarties sudarymo momento;

Pasikartojančios sutartys su tuo pačiu tiekėju (CPVA rekomendacija)

- **Pasikartojančios sutartys su tuo pačiu tiekėju**
- Planuojant vykdyti pirkimą, siūlytina atkreipti dėmesį į tai, ar dėl to paties pirkimo objekto nėra susidariusi tokia situacija, **kuomet ne vienerius metus iš eilės, viešojo pirkimo-pardavimo sutartis sudaroma vis su tuo pačiu tiekėju**. Nustačius tokią situaciją, siūlytina atlikti su pirkimo objektu susijusios rinkos analizę ir prireikus kelti mažesnius kvalifikacijos reikalavimus tiekėjui ir (ar) koreguoti techninę specifikaciją ir (ar) skaidyti pirkimo objektą į dalis.

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 8. jeigu prekės kotiruojamoms ir perkamos prekių biržoje;
- 9. kai ypač palankiomis sąlygomis perkama iš tiekėjo, kuris yra likviduojamas, restruktūrizuojamas, bankrutuojantis, bankrutavęs ar su kreditoriais sudaręs taikos sutartį, arba tiekėjo atžvilgiu taikomos panašios procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus;

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 10. kai iš to paties tiekėjo perkamos naujos paslaugos ar darbai, panašūs į tuos, kurie buvo pirkti pagal pirminę pirkimo sutartį, kai yra **visos šios sąlygos kartu**:
- a) visi nauji pirkimai yra skirti tam pačiam projektui, dėl kurio buvo sudaryta pirminė pirkimo sutartis, vykdyti, o pagrindiniame projekte buvo numatyta galimų papildomų paslaugų ar darbų pirkimo apimtis ir sąlygos, kurioms esant bus perkama papildomai;
- b) pirminė pirkimo sutartis buvo sudaryta paskelbus apie pirkimą apraše nustatyta tvarka, skelbime nurodžius apie galimybę pirkti papildomai ir atsižvelgus į papildomų pirkimų vertę;
- c) nauji pirkimai atliekami nuo pirminės pirkimo sutarties sudarymo momento praėjus ne ilgesniam kaip 3 m. laikotarpiui;

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 11. jei perkamos prekės ir paslaugos naudojant reprezentacinėms išlaidoms skirtas lėšas;
- 12. jei perkami muziejų eksponatai, archyvų ir bibliotekų dokumentai, prenumeruojami laikraščiai ir žurnalai;
- 13. jei perkamos prekės iš valstybės rezervo;
- 14. jei perkamos licencijos naudotis bibliotekiniais dokumentais ar duomenų (informacinėmis) bazėmis;
- 15. jei perkamos teisėjų, prokurorų, profesinės karo tarnybos karių, PO valstybės tarnautojų ir (arba) pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų mokymo ir konferencijų paslaugos;
- 16. jei perkamos ekspertų komisijų, komitetų, tarybų narių, taip pat jų pasitelkiamų ekspertų, valstybės institucijų ar įstaigų kontrolės veiklai reikalingų ekspertų teikiamos nematerialaus pobūdžio (intelektinės) paslaugos;

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 17. jei perkamos mokslo ir studijų institucijų veiklos, mokslo, meninės veiklos, studijų, taip pat mokslo ir studijų institucijų paraiškų leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti ekspertinio vertinimo paslaugos;
- 18. jei perkamos prekės, gaminamos ir (ar) naudojamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros tikslais, kai norimo rezultato negalima pasiekti naudojant tokios pačios paskirties gaminius;

Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu

- 19. jei perkamos valstybės išdo funkcijoms vykdyti reikalingos finansinės, kredito reitingo nustatymo ir finansinės informacijos teikimo paslaugos;
- 20. jei perkamos keleivių pervežimo, nakvynės ir kitos su tarnybine komandiruote susijusios paslaugos, kai jos įsigyjamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo.
- 21. jei perkamos dalijimosi pačių naudotojų sukurta informacija su visuomene platformos paslaugos, kai jos įsigyjamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo pagal jo nustatytą visiems paslaugų gavėjams taikomą vienodą paslaugų kainodarą ir paslaugų organizavimo būdus ir kai paslaugos teikėjas neprisiima atsakomybės už skelbiamos informacijos turinį.

Mažos vertės pirkimų lengvatos

- Pirkimų planai (netaikomas). (VPĮ 26 str.)
- Gali būti **neperkama** iš CPO, jeigu atliekamas neskelbiamas mažos vertės pirkimas, o numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur. (VPĮ 25 str.) **(nuo 2023-01-01 15 000 Eur be PVM)**;
- Tiekėjo pašalinimo pagrindai (46 str.) (neprivaloma)
- Tiekėjo kvalifikacijos tikrinimas (47 str.) (neprivaloma)
- Pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 50 % bendros PO pirkimų vertės, į kurią **neįskaičiuojama** atliktų mažos vertės pirkimų vertė;

Mažos vertės pirkimų lengvatos

- Pirkimų per CVP IS vykdyti neprivaloma, kai vykdoma neskelbiama apklausa, išskyrus 2 išimtis;
- Elektroninės sąskaitos faktūros teikiamos tiekėjo pasirinktomis priemonėmis.
- Vykdant pirkimo sutartis PVM sąskaitos faktūros turi būti teikiami naudojantis IS **„E. sąskaita“** priemonėmis, išskyrus kai pirkimo sutartis sudaromos žodžiu.

11. Pirkimo dokumentų rengimas

Pirkimo dokumentų rengimas

- Pirkimo sąlygos turi būti tikslios, aiškios ir be dviprasmybių.
- Neesminės pirkimo sąlygos **gali** būti keičiamos tik iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.
- Pirkimo sąlygos negali prieštarauti viešųjų pirkimų principams ir turi atitikti pirkimų tikslą.

Neaiškios, netikslios ir dviprasmiškos pirkimo sąlygos aiškinamos PO nenaudai!

Pirkimo dokumentų rengimas

- Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai
- Pašalinimo pagrindai
- Reikalavimai pirkimo objektui
- Reikalavimai pasiūlymo parengimui ir teikimui
- Pasiūlymų vertinimo kriterijai
- Esminės sutarties sąlygos (sutarties projektas)
- Kita informacija

12. Reikalavimai pirkimo objektui

Reikalavimai pirkimo objektui

- Techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.
- Techninėje specifikacija pateikiama apibūdinant norimą rezultatą arba nurodant pirkimo objekto funkcinis reikalavimus. Tokie reikalavimai turi būti tikslūs, kad tiekėjai galėtų parengti tinkamus pasiūlymus, o PO – įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų.

Reikalavimai pirkimo objektui

- Apibūdinant pirkimo objektą, techninėje specifikacijoje negali būti nurodytas konkretus modelis ar tiekimo šaltinis, konkretus procesas, būdingas konkretaus tiekėjo tiekiamoms prekėms ar teikiamoms paslaugoms, ar prekių ženklas, patentas, tipai, konkreti kilmė ar gamyba, dėl kurių tam tikriems subjektams ar tam tikriems produktams būtų sudarytos palankesnės sąlygos arba jie būtų atmesti.
- Išimtis taikoma, kai pirkimo objekto yra neįmanoma tiksliai ir suprantamai apibūdinti.

13. Pasiūlymų vertinimas

Pasiūlymų vertinimas ir palyginimas (55 str.)

PO ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą išrenka pagal:

- 1. Kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį;
- 2. Gyvavimo ciklo sąnaudas;
- 3. Kainą.

Kainos ar sąnaudų ir kokybės santykis

- Vertinant atsižvelgiama į kainą arba sąnaudas ir kriterijus, susijusius su pirkimo objektu, įskaitant kokybinius, aplinkosaugos ir (arba) socialinius kriterijus, pavyzdžiui:
 - a) techninius pranašumus, estetines ir funkcines charakteristikas, prieinamumą, tinkamumą visiems vartotojams, socialines, aplinkosaugines ir inovatyvias charakteristikas bei sąžiningos prekybos;
 - b) pirkimo sutarčiai įvykdyti paskirtų darbuotojų organizavimą, kvalifikaciją ir patirtį, kai tai daro reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei;
 - c) garantinę priežiūrą ir techninę pagalbą, pristatymo sąlygas;

Gyvavimo ciklo sąnaudos

- 1. Gyvavimo ciklo sąnaudos apima prekių, paslaugų ar darbų gyvavimo laikotarpiu **patiriamas visas išlaidas ar jų dalį;**
- 2) išlaidas, susijusias su prekių, paslaugų ar darbų gyvavimo laikotarpiu **sukeliamais išoriniais aplinkos veiksniais**, jeigu įmanoma nustatyti ir patikrinti tokių išlaidų piniginę vertę. Tokios išlaidos gali būti susijusios su šiltnamio efektą sukeliančių išmetamųjų dujų ar kitų išmetamųjų teršalų kiekio mažinimu, klimato kaitos mažinimu.

Kaina

Pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 50 % bendros PO pirkimų vertės, į kurią **neįskaičiuojama** atliktų:

- mažos vertės pirkimų vertė;
- Supaprastintų pirkimų vykdydamų neskelbiamų derybų būdu vertė;
- 2 priede nurodytų tarptautinių pirkimų vykdydamų neskelbiamų derybų būdu vertė.

14. Pirkimo sutarčių sudarymas, galiojimas, pratęsimas

Viešojo pirkimo sutarties sudarymas

- Sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų nuo sutarties **įsigaliojimo** prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina šį laikotarpį pailginti;
- Preliminarioji sutartis negali būti sudaroma ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui, išskyrus pagrįstus atvejus;
- Sutartis sudaroma raštu. Žodžiu sutartis gali būti sudaryta tik tuomet, kai pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 5000 Eur be PVM.

Ilgesnis kaip 3 m. nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis

- 1) elektros energijos ir šilumos, dujų, karšto ir šalto vandens, nuotekų ir atliekų tvarkymo paslaugų;
- 2) bankų ir kitų finansinių institucijų teikiamų finansinių paslaugų;
- 3) prekių nuomos, finansinės nuomos (lizingo), pirkimo išsimokėtinai;
- 4) aptarnavimo, remonto ar priežiūros paslaugų, kai įsigyjamo objekto pirkimo sutartis apima ir šias paslaugas;
- 5) dokumentų saugojimo paslaugų;

Ilgesnis kaip 3 m. nuo sutarties įsigaliojimo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis

- 6) darbų ar statinio statybos techninės priežiūros paslaugų;
- 7) statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų arba statinio projektavimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų, kai šios paslaugos perkamos kartu;
- 8) investicijų projektų įgyvendinimo;
- 9) finansinių priemonių ar fondų fondo, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos įgyvendinimo paslaugų;
- 10) miško sodmenų išauginimo paslaugų;
- 11) kitų prekių ir (ar) paslaugų, kai ilgesnis kaip 3 m. prekių tiekimo ir (ar) paslaugų teikimo laikotarpis ekonominiu ar socialiniu požiūriu yra naudingesnis ir PO tai pagrindžia.

15. Tiekėjų informavimas. Viešinimas CVP IS

Informavimas apie pirkimo procedūros rezultatus (VPĮ 58 str.)

- 1. PO kandidatams ir dalyviams ne vėliau kaip per 5 d. d. raštu praneša apie priimtą sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma pirkimo sutartis, pateikia VPĮ 58 str. 2 d. nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką, **nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir tikslų atidėjimo terminą.** PO taip pat turi nurodyti priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties. Nurodyto reikalavimo gali būti nesilaikoma, kai pirkimo sutartis, kurios numatoma vertė neviršija 10 000 Eur be PVM, sudaroma preliminariosios sutarties pagrindu, **kai pasiūlymas pateikiamas žodžiu ar pirkimo sutartis sudaroma žodžiu.**

Viešinimas CVP IS VPĮ 86 str. 9 d.

- PO raštu pateiktą laimėjusio dalyvio pasiūlymą (išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu), raštu sudarytą pirkimo sutartį, preliminarią sutartį ir šių sutarčių pakeitimus, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų... turi paskelbti CVP IS sistemoje.
- **Informacija apie žodžiu sudarytas pirkimų sutartis** skelbiama VPT nustatyta tvarka.
- Viešinama ne vėliau kaip per 15 d. nuo pirkimo sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, **bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pradžios.**

Viešinimas CVP IS

- Viešinti CVP IS privaloma visada, **išskyrus:**
- pasiūlymas pateikiamas žodžiu;
- pirkimo sutartis sudaroma žodžiu;
- pirkimas atliekamas neskelbiamų derybų (neskelbiamos apklausos) būdu ir jų metu laimėjusiu dalyviu nustatomas fizinis ar juridinis asmuo, o pirkimas buvo pasirinktas atsižvelgiant į:

Viešinimas CVP IS

- jeigu prekes patiekti, paslaugas teikti ar darbus atlikti gali tik **konkretus tiekėjas** dėl vienos iš šių priežasčių:
 - pirkimo tikslas yra sukurti arba įsigyti unikalų meno kūrinį ar meninį atlikimą **(su fiziniu ar juridiniu asmeniu)**;
 - konkurencijos nėra dėl techninių priežasčių (tik su fiz. asmeniu);
 - dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos **(tik su fiz. asmeniu)**.
- jei perkamos teisėjų, prokurorų, profesinės karo tarnybos karių, PO valstybės tarnautojų ir (arba) pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų mokymo paslaugos **(tik su fiz. asmeniu)**;
- jei perkamos ekspertų komisijų, komitetų, tarybų narių, taip pat jų pasitelkiamų ekspertų, valstybės institucijų kontrolės veiklai reikalingų ekspertų teikiamos nematerialaus pobūdžio (intelektinės) paslaugos **(tik su fiz. asmeniu)**;
- jei perkamos mokslo ir studijų institucijų veiklos, mokslo, meninės veiklos, studijų, taip pat mokslo ir studijų institucijų paraiškų leidimui vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą gauti ekspertinio vertinimo paslaugos **(tik su fiz. asmeniu)**.

16. Viešųjų pirkimų dokumentavimas, ataskaitų pateikimas

Pirkimo eigą pagrindžiantys dokumentai ir jų saugojimas (97 str.)

- PO turi dokumentais pagrįsti atliekamo pirkimo eigą net ir tuo atveju, kai pirkimas atliekamas elektroninėmis priemonėmis.
- Planavimo ir pasirengimo pirkimams dokumentai, pirkimo dokumentai, paraiškos, pasiūlymai bei jų nagrinėjimo ir vertinimo dokumentai, Komisijos sprendimų priėmimo, derybų, dialogo ar kiti protokolai, susirašinėjimo su tiekėjais dokumentai, kiti su pirkimu susiję dokumentai saugomi ne trumpiau kaip **4 m.** nuo pirkimo pabaigos, preliminariosios sutartys, pirkimo sutartys, jų pakeitimai ir su jų vykdymu susiję dokumentai – ne trumpiau kaip **4 m.** nuo pirkimo sutarties įvykdymo.

Pirkimų ataskaitos (96 str.)

- PO VPT pateikia kiekvienų **pirkimo procedūrų**, įskaitant ir pirkimo procedūras, kurių metu sudaroma preliminarioji sutartis ar jos pagrindu sudaroma pirkimo sutartis, sukuriama dinaminė pirkimo sistema ar jos pagrindu sudaroma pirkimo sutartis, **ataskaitą per 15 d.** pasibaigus pirkimo procedūroms, **bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo** pagal sudarytą pirkimo sutartį pradžios.
- **Ši ataskaita neteikiama:**
 - kai pirkimo sutartis sudaroma atlikus supaprastintą pirkimą neskelbiamų derybų būdu preliminariosios sutarties pagrindu;
 - 2 pr. nurodytą tarptautinį pirkimą neskelbiamų derybų būdu;
 - kai pirkimo sutartis sudaroma atlikus mažos vertės

Ataskaitų pateikimas

- Ataskaitos pateikiamos vadovaujantis:
 - VPT direktoriaus 2017-06-06 d. įsakymu Nr. 1S-80;
 - VPT direktoriaus **2021-12-27** d įsakymu Nr. 1S-183 Dėl VPT direktoriaus 2017-06-06 d. įsakymo Nr. 1S-80 „Dėl viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo, viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų formų patvirtinimo“ pakeitimo.
- PO ir PS rengia **pirkimo sutarčių ataskaitą** pagal tipinę **Atn-3** formą už visas per kalendorinius metus sudarytas pirkimo sutartis, kai atlikti mažos vertės pirkimai.

AČIŪ UŽ DĒMESĪ!

Klausimai?

agentura@viesujupirkimu.lt

www.viesujupirkimu.lt

www.facebook.com/Viesuju.pirkimu.agentura/

Tel. 8 5 2652139